

عنوان مقاله:

دادرسی الکترونیکی در رویارویی با جرایم رایانه ای: چالش ها و بایسته ها

محل انتشار:

مجله حقوقی دادگستری، دوره 81، شماره 100 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

حسنعلی موذن زادگان - عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

نرجس روستا - کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی از دانشگاه علامه طباطبائی

خلاصه مقاله:

دادرسی الکترونیکی به معنای ابتدای فرآیند رسیدگی کیفری بر تجهیزات الکترونیکی، ثبت، پردازش و تبادل اطلاعات است که به عنوان پدیده‌ای جدید به همراه رایانه‌ای شدن امور مطرح شده و فرض بر آن است که نقش به سزایی در روزآمد، کم هزینه و عادلانه کردن رسیدگی کیفری دارد. از منظر تقنینی، «دادرسی الکترونیکی» عنوان مبهمی در بخش نهم قانون آیین دادرسی کیفری است که صرفاً به پشتوانه پیش‌بینی در قانون مطرح شده است و با دادرسی جرایم رایانه‌ای یکی نیست. میان این دو رابطه عموم و خصوص من وجه برقرار است؛ چنان که در دادرسی الکترونیکی تلاش می‌شود تا فرآیند رسیدگی کیفری نسبت به عموم جرایم با استفاده تجهیزات الکترونیکی و در فضای سایبر انجام شود. ولی در دادرسی جرایم رایانه‌ای، از امکانات و فرآیندها برای کشف، اثبات و پیگیری جرایم رایانه‌ای استفاده می‌شود که ممکن است بعضاً با فرآیند کیفری سنتی انجام شود. با این حال چون دادرسی جرایم رایانه‌ای، یکی از صورتهای دادرسی کیفری افتراقی است و در قانون آیین دادرسی کیفری نیز از همین وجه مورد تاکید قرار گرفته است، وجه افتراق استفاده از رایانه برای رسیدگی به جرم رایانه‌ای است. به سخن دیگر، همچنان که مرتکب با استفاده از رایانه، مرتکب جرم رایانه‌ای شده است؛ با بهره‌گیری از امکانات و ظرفیت‌های محیط رایانه، به اتهام وی رسیدگی شود. در این صورت دادرسی جرایم رایانه‌ای در بطن دادرسی الکترونیکی قرار می‌گیرد و با آن رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار می‌کند.

کلمات کلیدی:

دادرسی الکترونیکی، جرایم رایانه ای، دادرسی کیفری افتراقی، فرآیند کیفری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1213964>

